

**Protokół Nr 16/2021
z posiedzenia Komisji Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska
Rady Powiatu Mławskiego
odbytego w dniu 20 kwietnia 2021 roku,
w trybie zdalnym (on-line)
pod przewodnictwem
Pana Witolda Okumskiego – Przewodniczącego Komisji.**

**Punkt 1
Otwarcie posiedzenia.**

Pan Witold Okumski – Przewodniczący Komisji
Otworzył szesnaste posiedzenie Komisji i powitał członków Komisji oraz zaproszonych gości.

**Punkt 2
Stwierdzenie prawomocności obrad.**

Pan Witold Okumski – Przewodniczący Komisji
Stwierdził, że w posiedzeniu bierze udział 4 członków Komisji, wobec czego obrady są prawomocne.
W posiedzeniu udziału nie wziął Pan Marek Linkowski.

**Punkt 3
Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji**

Komisja jednogłośnie przyjęła protokół Nr 15/2021.

**Punkt 4
Uchwalenie porządku obrad.**

Pan Witold Okumski – Przewodniczący Komisji
Zaproponował, żeby w proponowanym porządku obrad wprowadzić następujące zmiany:

- W pkt. 5 przedstawić informację na temat skali zagrożenia i podejmowanych działań w związku z wystąpieniem ptasiej grypy na terenie powiatu mławskiego.
- W pkt. 6 przedstawić informację o stanie realizacji zadań statutowych spółek wodnych funkcjonujących na terenie Powiatu Mławskiego.
- Dotychczasowy pkt. 6 - Informacja na temat funkcjonowania Izb Rolniczych, zdjąć z porządku obrad w związku z nieobecnością na dzisiejszym posiedzeniu Komisji przedstawiciela powiatu w Izbach Rolniczych.

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Stwierdzenie prawomocności obrad.
3. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji.
4. Uchwalenie porządku obrad.
5. Informacja o stanie realizacji zadań statutowych spółek wodnych funkcjonujących na terenie Powiatu Mławskiego.
6. Informacja na temat funkcjonowania Izb Rolniczych.

7. Informacja na temat skali zagrożenia i podejmowanych działaniach w związku z wystąpieniem ptasiej grypy na terenie powiatu mławskiego.
8. Zapytania i wolne wnioski.
9. Zamknięcie posiedzenia.

Komisja jednogłośnie przyjęła porządek obrad zaproponowany przez Przewodniczącego Komisji.

Punkt 5

Informacja na temat skali zagrożenia i podejmowanych działaniach w związku z wystąpieniem ptasiej grypy na terenie powiatu mławskiego.

Pan Jerzy Rakowski – Starosta Mławski

Poinformował, że w dniu dzisiejszym na terenie powiatu mławskiego są 22 ogniska ptasiej grypy. Uśpiono do tej pory prawie 1,5 mln kur. Najwcześniej ptasia grypa pojawiła się na terenie powiatu żuromińskiego, jest tam już ok. 70 ognisk. Sytuacja jest więc zła nie tylko dla hodowców, ale także dla regionu pod względem miejsc pracy jak i dla całej gospodarki. Koszty likwidacji ptasiej grypy na terenie naszego powiatu i powiatu żuromińskiego mogą wynieść ponad 100 mln zł. Nie wiadomo też, kiedy ptasia grypa się skończy, wiemy że w przypadku gdyby temperatura utrzymała się powyżej 20°C mogłaby się zatrzymać, niestety dotychczasowa pogoda sprzyja jej rozprzestrzenianiu się.

Źródłem zakażenia są prawdopodobnie gęsi, które przyleciały do Polski. Ptaki zarażają się z powietrza, a przez dużą koncentrację kurników w powiecie mławskim i żuromińskim i przez niedużą odległość usytuowania ich od siebie ptasia grypa rozprzestrzenia się w szybkim tempie.

Problemy jakie pojawiają się w związku z występowaniem ptasiej grypy na terenie naszego powiatu to przede wszystkim - problem ludzki. Wynika on z niedostatecznej ilości ludzi przy przygotowaniu i przenoszeniu kur do kontenerów. Na prośbę Powiatowego Lekarza Weterynarii zwrócono się, aby przy wynoszeniu kur do specjalnego kontenera pomogli osadzeni w zakładach karnych. Na terenie powiatu mławskiego już jedno takie działanie miało miejsce, gdzie osoby osadzone pomagały w przenoszeniu indyków. Zorganizowane zostały także spotkania z agencjami pracy tymczasowej, które zadeklarowały chęć wystawienia grup roboczych po 15-20 osób. Kolejny problem dotyczy braku miejsca na utylizację tak dużej ilości kur czy indyków. Wszystkie miejsca w Polsce są w tej chwili zapelnione. Szacuje się, że 60%-70% przypadków ptasiej grypy w Polsce znajduje się na terenie powiatu mławskiego i żuromińskiego. Transportuje się więc kury do utylizacji w miejsca oddalone nawet o 300 km. Samochody te są eskortowane przez policję, która musi także dozorować ogniska ptasiej grypy. Komendant Policji zwrócił się więc z prośbą, aby do eskorty tych samochodów nie przyjeżdżało codziennie 6 policjantów z Radomia czy z Płocka, tylko żeby zakwaterować ich w Bursie Szkolnej. W tej chwili trwają ustalenia na ten temat.

Na ten moment podejmowane są próby, aby rozwiązać problem utylizacji padłych kur poprzez stworzenie tzw. grzebowisk. Rozważane jest aby jedno grzebowisko było na terenie gm. Kuczbork w Żurominie, a drugie na terenie gm. Lipowiec Kościelny. Przewidujemy, że mogą być protesty i że władze miejscowe także nie będą przychylne do tego pomysłu, jednakże jeśli od strony ochrony środowiska nie będzie przeciwwskazań, to nie ma innej drogi rozwiązania tego problemu. Prawdopodobieństwo, że ilość kur przeznaczonych na utylizację będzie dalej w liczbie powyżej miliona jest bardzo duże, a w związku z tym, że zakłady utylizacji nie są w stanie przerabiać tak dużej ich ilości, to fizyczny ich pochówek jest więc nieunikniony. Działania, które są podejmowane na terenie powiatu mławskiego na

ten moment są realizowane. Kury nie zalegają w kurnikach ale też nie są zagazowywane na czas, gdyż brakuje na polskim rynku takiej ilości dwutlenku węgla.

Problem gospodarczy jest więc bardzo duży, gdyż nie da się odtworzyć tego potencjału w przeciągu miesiąca czy trzech miesięcy. Odbije się to także na zatrudnieniu w przemyśle drobiarskim związanym z przeróbką mięsa, głównie w firmie CEDROB i WIPASZ. Największa liczba ognisk ptasiej grypy znajduje się na terenie gm. Radzanów i Szreńsk, mniej w gm. Strzegowo i Stupsk.

Pan Witold Okumski – Przewodniczący Komisji

Poinformował, że jeśli chodzi o gm. Radzanów to powoli sytuacja się stabilizuje. Większość kur zostało już zutylizowanych. Aktualnie na terenie gminy stanęła hodowla, zostały jeszcze kury na fermie w Gradzanowie Zbęskim. Pojawiła się także sugestia dotycząca przekazywania informacji o sytuacji związanej z ptasią gripą. Dotyczy to przede wszystkim szybkości ich przekazywania np. informacje z czwartku o ilości zakażeń przekazywane są dopiero w poniedziałek. Należy jednak cieszyć się, że w gminie gdzie powstało najwięcej ognisk ptasiej grypy, dzięki działalności różnych służb, a także i hodowców oraz firmie CEDROB, która sama podjęła działania żeby eliminować te zjawisko, sytuacja została opanowana.

Pan Jerzy Rakowski – Starosta Mławski

Poinformował, że gdy tylko pojawił się problem ptasiej grypy na terenie naszego powiatu było spotkanie z hodowcami i producentami. Przedstawiciel firmy CEDROB zadeklarował wtedy, że na ile będzie to możliwe będą podejmować działania zmierzające do eliminowania tego zjawiska. CEDROB uruchomił także we własnym zakresie zakład utylizacji. Ptasia grypa panująca na naszym terenie jest dużym problem dla przedsiębiorców. Pomimo tego, że hodowcy otrzymają odszkodowanie z budżetu Państwa, pieniądze te będą tylko za te kury które są w kurniku i za ich utylizację. Nie otrzymają natomiast pieniędzy za przestój, jak również za odtworzenie tej fermy.

Pan Witold Okumski – Przewodniczący Komisji

Odpowiedział, że to dobra wiadomość że hodowcy także biorą odpowiedzialność za to, żeby nie było jeszcze większego zagrożenia dla środowiska i dla ludzi. Problem ptasiej grypy dotknął bardzo mocno hodowców i pracowników ferm drobiu. Wiele rodzin wskutek rozwoju tej choroby i takiej centralizacji kurników nie może pracować lub nawet są zwalniani. Kurniki są aktualnie na etapie karencji i nie wiadomo kiedy rozpocznie się produkcja. Musi się skończyć strefa zapowietrzona i przypadki występowania ptasiej grypy na terenie gminy, aby kurniki mogły ponownie się zapełnić. Rodzi się więc problem społeczny związany z brakiem pracy. Istnieje więc możliwość, że Ośrodki Pomocy Społecznej, a także Powiatowy Urząd Pracy będą miały więcej pracy w związku z tą epidemią.

Pan Jan Salwa – Członek Komisji

Zapytał, jaki jest procent skali tych zakażeń na terenie naszego powiatu? Jak długo też, trwa kwarantanna po utylizacji stada?

Pan Jerzy Rakowski – Starosta Mławski

Odpowiedział, że na ten moment 1,5 mln kur zostało zutylizowanych. Wiadomo też, że kolejne setki tysięcy kur w okolicy tych kurników gdzie ptasia grypa panuje są zagrożone. Na naszych terenach jest ok. 100 mln kur, natomiast około 60% przypadków ptasiej grypy jest w okolicy powiatu żuromińskiego. Od momentu gdy kurnik zostaje odkażony, musi minąć jeszcze ok. 30 dni. W przypadku gdy mamy do czynienia z tak dużą centralizacją tych

kurników na terenie powiatu ten okres możliwe, że zostanie wydłużony. W strefie zapowietrzonej nie ma sensu wprowadzać nowych kur, gdyż i tak zostaną zarażone. Pojawia się też problem z obornikiem, gdyż on również podlega utylizacji. W tej chwili jest on zabezpieczony, ale później musi być wywieziony na przymę. Kolejna komplikacja związana jest z użytkowaniem dwutlenku węgla, który pod wpływem niskiej temperatury uszkadza sprzęt w kurnikach.

Poinformował także, że wspólnie ze Starostą Żuromińskim wystąpiono o wsparcie ze strony Ministerstwa Rolnictwa o wykupowanie zdrowych kur. Producenci jednak sami starali się zaradzić temu problemowi i wybijali te stada, które zostały przeznaczone albo na przerób albo do chłodni. To także, w jakimś stopniu zminimalizowało straty.

Punkt 6

Informacja o stanie realizacji zadań statutowych spółek wodnych funkcjonujących na terenie Powiatu Mławskiego.

Pan Paweł Ostrowski – Dyrektor Rejonowy Związku Spółek Wodnych w Mławie

Poinformował, że obowiązek utrzymania urządzeń melioracji wodnych należy do właścicieli zmeliorowanych gruntów rolnych, a gdy są zrzeszeni w działającej na ich terenie spółce wodnej – do tej spółki. Prace konserwacyjne urządzeń melioracji wodnych polegają na jednokrotnym wykoszeniu porostów ze skarp i dna rowów, usuwaniu kożucha roślin pływających, hakowaniu dna, wycinaniu odrostów krzaków, odmulaniu studni i wylotów drenarskich, naprawie zgłoszonych awarii sieci drenarskich oraz ręcznym i mechanicznym odmuleniu dna. Termin wykonania tych prac to kwiecień – listopad, czasami grudzień w zależności od warunków pogodowych. Prace te są wykonywane w ciężkich warunkach terenowych. Znane są przypadki wyrzucania przez rolników do rowów gruzu, kamieni, opon, foli czy gałęzi. Swoje uwagi dotyczące rozmiaru i jakości robót konserwacyjnych rolnicy mogą przekazywać do biura Związku lub bezpośrednio osobie prowadzącej nadzór nad robotami.

Gminne Spółki Wodne działają w oparciu o Statut Spółki oraz plan pracy i budżet uchwalany corocznie na Walnym Zgromadzeniu Delegatów Gminnej Spółki Wodnej.

Rejonowy związek Spółek wodnych w Mławie aktualnie zrzesza 7 gminnych spółek wodnych tj.: Dzierzgowo, Radzanów, Stupsk, Szreńsk, Szydłowo, Wieczfnia Kościelna i Wiśniewo. Różna jest długość urządzeń melioracyjnych (rowów) oraz powierzchnia zmeliorowana na poszczególnych spółkach. Zróżnicowana jest również wysokość uchwalonej składki członkowskiej na 2021 rok. Rozmiar urządzeń objętych odpłatną działalnością związku wynosi 708 km. Pod względem rozmiaru największą spółką gminną jest Gminna Spółka Dzierzgowo – 144,6 km, będąca w odpłatnej konserwacji. We wsiach, tam gdzie odstąpiono od odpłatnej konserwacji, rolnicy bardzo często sami tej konserwacji nie prowadzą. Takim przykładem jest gm. Strzegowo gdzie w roku 2017 przy ulewnych deszczach ukazała się skala tego problemu. Ze względu na to, że różna jest długość tych urządzeń są też zróżnicowane stawki płatności na poszczególnych gminnych spółkach wodnych. W gminie Dzierzgowo tych stawek jest aż 5 wynoszących od 41 zł do 70 zł za 1h zmeliorowanego.

Najbardziej efektywnym i odczuwalnym w zakresie konserwacji urządzeń melioracyjnych dla użytkowników rolnych, są roboty odmuleniowe, które niestety nie znajdują odzwierciedlenia w wysokości uchwalonej składki członkowskiej. Środki finansowe zgromadzone ze składek wystarczają jedynie na zrealizowanie podstawowego asortymentu robót jakimi są wykoszenia skarp i dna.

Od wielu lat gminne spółki wodne borykają się z problemem zatrudnienia wykwalifikowanej kadry pracowników w zakresie wykonywanych prac konserwacyjnych. Problem ten pogłębia się z roku na rok, co negatywnie wpływa na rozmiar, zakres oraz termin wykonywanych prac.

Przez ostatnie kilka lat podejmowane są próby zmechanizowania tych prac konserwacyjnych. Spółka Wodna w Mławie jest w posiadaniu jednej kosiarki na wysięgniku, co pozwoliło w pewnym stopniu zminimalizować problem wykoszeń. Jednakże, w związku z mechanizacją pojawił się inny problem, gdyż rolnicy uprawiają różne gatunki roślin i jeśli prace konserwacyjne były prowadzone głównie ręcznie to faza rozwojowa roślin nie stanowiła żadnej przeszkody w wykonywaniu renowacji. W przypadku mechanizacji w okresie żniw, ciągnikiem przez użytek rolny już nie pojedziemy, tak samo w przypadku kukurydzy, która zbierana jest w późniejszym okresie. To wszystko powoduje opóźnienia w wykonywanych pracach konserwacyjnych. Rolnicy wyrzucają również do rowu wiele rzeczy, które powodują dosyć kosztowne w naprawie awarie sprzętów. Kolejnym problemem, z którym często przychodzą do nas rolnicy dotyczy bobrów. Staramy się usuwać te tamy które budują, natomiast jeśli chodzi o żeremie to zgodnie z ustawą o Ochronie Środowiska likwidować ich nie można.

Aktualnie stawki odpłatności pozwalają jedynie na ograniczony zakres na wykoszenie porostów ze skarp i dna. Są obawy, że może dojść do sytuacji gdzie środków na 100% konserwację może nie wystarczyć.

Pan Witold Okumski – Przewodniczący Komisji

Zapytał, jak wygląda kwestia pił do wykaszania rowów?

Pan Paweł Ostrowski – Dyrektor Rejonowy Związku Spółek Wodnych w Mławie

Odpowiedział, że na dzień dzisiejszy wszystkie piły są sprawne ale pojawia się problem innego rodzaju, a mianowicie nie wszyscy pracownicy są chętni żeby z nich korzystać. Wynika to z tego, że niektórzy z nich nie posiadają własnego środka transportu i ciężko jest im dostarczyć ten sprzęt do miejsca pracy. Należy jednak podkreślić, że ten sprzęt który został zakupiony już wiele lat temu jest do tej pory w ciągłym użytkowaniu.

Rowy to system naczyń ze sobą połączonych, a rolnik niezależnie od wysokości zapłaconej składki oczekuje, żeby jak najwięcej było zrobione w sąsiedztwie jego gruntów. Czasami te oczekiwania są jednak zbyt wygórowane. Pieniądze, które są przez nich płacone, są w gminie gromadzone i tam wydatkowane. Największe spółki jak Dzierzgowo, Stupsk i Wiśniewo zamykają się najczęściej w budżecie liczącym ok. 100 000,00 zł i nie są to wystarczające środki na całkowitą konserwację rowów liczących ok. 130 km.

Pan Witold Okumski – Przewodniczący Komisji

Odpowiedział, że powiat w ramach swoich możliwości i kompetencji może wspierać w swoich działaniach Spółki Wodne. Dodał, że nie jest też łatwo znaleźć pracowników na terenie poszczególnych gmin, którzy potrafiliby obsługiwać starsze urządzenia do koszenia jakimi dysponuje Spółka.

Zapytał, czy pod względem zasobów ludzkich występuje pomoc z Urzędu Pracy?

Pan Paweł Ostrowski – Dyrektor Rejonowy Związku Spółek Wodnych w Mławie

Odpowiedział, że aktualnie złożony jest wniosek i od wielu lat z tej formy pomocy próbujemy korzystać. Problem polega nie w ilości środków jeżeli chodzi o biuro pracy tylko o wskazanie właściwego pracownika, który potrafiłby obsługiwać tę kosę i nie zrobił sobie nią krzywdy. Rozważaliśmy także w ubiegłym roku możliwość, aby pomoc z powiatu polegała na zakupie pił spalinowych, które byłyby wykorzystywane przez wszystkie zrzeszone Gminne Spółki Wodne. Nie korzystałaby wtedy z tego tylko jedna spółka lecz wszystkie, w zależności od ich potrzeb. W przypadku gdy dostajemy określoną sumę pieniędzy, stajemy przed dylematem dotyczącym, na której spółce wykonać prace konserwacyjne.

Pan Witold Okumski – Przewodniczący Komisji

Odpowiedział, że należy w tej sprawie złożyć odpowiedni wniosek do Zarządu Powiatu i uzasadnić potrzebą zakupu tych pił.

Punkt 7

Zapytania i wolne wnioski.

Pytań i wniosków nie złożono.

Punkt 8

Zamknięcie posiedzenia.

Pan Witold Okumski – Przewodniczący Komisji

Zamknął szesnaste posiedzenie Komisji Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska i podziękował radnym i zaproszonym gościom za udział w posiedzeniu.

Przewodniczący Komisji

/-/ Witold Okumski

Sporządziła:
Monika Lazarska
23.04.2021